

'ปั้นคนปั้นดิน-เปิดยิ้ม'

เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับ'ปิดเทอมสร้างสรรค์'

การสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่สนุกสนานครบถ้วนกับการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถเกิดขึ้นได้ง่าย หากนำ "สิ่งใกล้ตัว" มา "ตั้งคำถาม" หรือ "ตีความ" ในมุมใหม่ ดังเช่นกิจกรรมช่วงปิดเทอมของ โรงเรียนบ้านนาสีนวล และโรงเรียนชุมชนบ้านห้วยหลวง จ.สกลนคร ที่นำ "ดิน" มาเป็นจุดเริ่มต้นการเรียนรู้ โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นหนึ่งในหลายกิจกรรมที่ โครงการฮักบ้านเกิด และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมเปิดพื้นที่การเรียนรู้สร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชน ภายใต้โครงการ ปิดเทอมสร้างสรรค์

นางเข็มเพชร เสนะพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม สสส. เปิดเผยว่า สสส.มีสำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม ซึ่งเป็นสำนักที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้คิด ริเริ่มกิจกรรมที่ตอบโจทย์การสร้างสุขภาวะของคนในแต่ละบริบทชุมชน โดยกิจกรรม "ปิดเทอมสร้างสรรค์" เปิดให้คนในชุมชนหรือเยาวชนที่สนใจได้ทำกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่ และส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์ ซึ่งปี 2561 นี้จะมีการเปิดรับการสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ไม่ต่ำกว่า 400 โครงการด้วย

กิจกรรม "ปั้นคนปั้นดิน" เป็นไอเดียของ ครูชินกร พิมพิลา ที่ใช้เวลาช่วงปิดเทอมชวนเด็กนักเรียนชั้น ป.6 ทั้งหมดช่วยกันหาคำตอบว่า เศษโหลและภาชนะโบราณที่ค้นพบในทุ่งนาหลังชุมชนบ้านนาสีนวลนั้นมาจากไหน มีที่มาอย่างไร จากนั้นจึงเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้วิธีการเตรียมวัสดุดินและการปั้นดินเป็นภาชนะหรือข้าวของต่างๆ ตามจินตนาการ

"เริ่มต้นจากเด็กๆ แบ่งกลุ่มกันออกไปค้นหาคำตอบในหมู่บ้านของตนเอง ทั้งการวาดแผนที่ชุมชน สอบถามประวัติชุมชนจากคนเฒ่าคนแก่ รวมถึงลงพื้นที่สำรวจหาโบราณวัตถุซึ่งพบทั้งเศษโหลและกำไลเหล็กจำนวนมาก แล้วนำข้อมูล

ทั้งหมดเชื่อมต่อเสมือนจิ๊กซอว์ ประกอบกับในชุมชนมีโรงทำอิฐจึงชวนเด็กๆ ไปดูงานทำให้ทราบว่าเขาใช้ดินทำมาจากแม่น้ำสงครามเป็นวัตถุดิบทำให้อิฐแข็งแรงไม่แตกหักง่ายเหมือนดินที่อื่นๆ" ครูชินกรเล่างานนี้มีคูซี้ "แบ็ก ด.ช. อภิชัย บุญมี-บัว ด.ช.บุญธิชัย

เก็บใช้มาเพิ่มมูลค่า

เข็มเพชร เสนะพันธ์

ครูชินกร พิมพิลา

ครูอาทิตยา อ่อนสุระทุม

ตอจับต้น" เด็กนักเรียนชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านนาสีนวล ร่วมเล่าประสบการณ์การลงพื้นที่สำรวจชุมชน พร้อมค้นพบเศษซากโหลและกำไลโบราณจำนวนมาก แสดงว่าชุมชนนี้มีผู้อาศัยมาหลายร้อยปีแล้ว ตลอดจนการดูงานที่โรงอิฐทำให้ทั้งคู่ทราบกลวิธีเพิ่มคุณภาพให้ชิ้นงานมากขึ้น

"ครั้งแรกเอาดินมาอย่าเพื่อเตรียมดินปั้น พอปั้นเสร็จเอาไปเผาก็แตกหมด แต่พอได้ไปดูที่โรงอิฐจึงรู้ว่าเราต้องผสมดิน น้ำ และขี้เถ้า นวดให้ดินเหนียวกำลังดีก่อน ก่อนเผาก็ต้องเอาไปตากให้แห้งก่อน" แบ็กเล่า ส่วนบิวบอกว่า เวลาเผาจะใช้แกลบค่อๆ เเผาให้ร้อน เหมือนการเผาอิฐ คิดว่าชิ้นงานคงไม่แตก รวม

"แบ็ก" และ "บิว"

"ตัก" และ "ขิม"

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: ประชาชน/ประชาชน - วิทยาการ - ไอที

วันที่: จันทร์ 4 มิถุนายน 2561

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14694

หน้า: 14(บน)

Col.Inch: 77.35

Ad Value: 119,892.50

PRValue (x3): 359,677.50

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: 'ปั้นคนปั้นดิน-เปิดยิ้ม' เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับ'ปิดเทอมสร้างสรรค์'

ผลงานของเด็กๆ

ถึงออกไป “บ้านเชียง” เพื่อดูว่าภาชนะโบราณจะมีหน้าตาเช่นเดียวกับที่พบในหมู่บ้านตนหรือไม่

ด้านกิจกรรม “เปิดยิ้ม” ของ โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยหลัว เกิดจาก ครูอาทิตย์ อ่อนสุระทุม ผู้เลี้ยงเบ็ดเพื่อนำไข่มาเป็นอาหารกลางวัน เปลี่ยนโคมไฟเปิดแสงธรรมดาให้เป็นไข่เค็มแสนอร่อย ด้วยการนำ “ดินจากแม่น้ำสงคราม” ซึ่งไหลผ่านพื้นที่หลายอำเภอของสกลนคร มาพอกเพิ่มมูลค่าวัตถุ

ครูอาทิตย์เล่าว่า การทำไข่เค็มของเด็กๆ สามารถบูรณาการการเรียนรู้ไปกับวิชาอื่นได้ ทั้งภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เรื่องการชั่งตวงวัด รวมถึงเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ซึ่งหลังจากนี้เด็กๆ จะนำผลผลิตหรือไข่เค็มของพวกเขาไปขาย

ยังตลาดนัดชุมชนซึ่งอยู่หน้าโรงเรียนทุกวันพฤหัสบดี โดยการขายทำให้เขาได้ทักษะการพูดจา เรียนรู้การคิดคำนวณบวกลบกำไร มีทักษะในการประกอบอาชีพ เรียนรู้กระบวนการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าวัตถุ แต่

สิ่งสำคัญคือ ทำให้เขารู้สึกรักในคุณค่าและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นลุ่มแม่น้ำสงครามที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มได้

“ได้คุยกับครูชินกรว่า ต่อไปทุกวันศุกร์จะเปิดตลาดนัดสำหรับเด็กๆ ที่โรงเรียนบ้านนาสีนวล นำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของตนเองไปขาย และจะมีการนำเด็กจากทั้ง 2 โรงเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมต่างๆ ระหว่างกันและกันเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นด้วย” ครูอาทิตย์กล่าว

ทั้ง 2 กิจกรรมดังกล่าวล้วนเกิดจากการนำสิ่งใกล้ตัวมาเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข พร้อมนำเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นั่นคือ การเป็นชุมชนที่ผูกพันกับแม่น้ำสงครามมาเป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจ ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด ที่สำคัญยังเป็นการเรียนรู้แบบไม่สิ้นสุด เพราะเด็กๆ ของ “โรงเรียนบ้านนาสีนวล” ไม่ได้หยุดความอยากรู้ไว้แค่ทุ่งนาท้ายหมู่บ้าน แต่ยังขยายความสนใจไปถึงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง พัฒนาทักษะฝีมือการปั้นดินและการทำเครื่องปั้นดินเผาที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีวะบ้านกุดนาขาม เพื่อพัฒนาผลงานให้มีความสวยงามขึ้น ขณะที่เด็กๆ ใน “โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยหลัว” ต่างรอเวลาและตื่นตื่นที่จะนำไข่เค็มออกสู่ท้องตลาด ผสมผสานเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจนเกิดเป็นไข่เค็มห้วยหลัวที่มีรสชาติและเอกลักษณ์เฉพาะตัว สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากกว่าการขายไข่เปิดธรรมดาๆ

ทั้งหมดนี้ได้สะท้อนการเปิดโลกกว้างการเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน พร้อมต่อยอดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และไม่จบอยู่แค่เพียง “ช่วงปิดเทอม” อีกต่อไป